
System euroatlantycki w wielobiegunowym świecie. Próba prognozy

Józef M. Fiszer
Jakub Wódka
Paweł Olszewski
Tomasz Paszewski
Agnieszka Cianciara
Agnieszka Orzelska-Stączek

Instytut Studiów Politycznych
Polskiej Akademii Nauk

Warszawa
2014

Wstęp (Józef M. Fiszer)	7
Rozdział 1. System euroatlantycki dziś i jego perspektywy w nowym ładzie globalnym	12
1.1. Wprowadzenie	12
1.2. Ewolucja systemu euroatlantyckiego na przełomie XX i XXI wieku	18
1.3. Kształtowanie się multipolarnego ładu globalnego – przesłanki, szanse i zagrożenia	27
1.4. Przyszłość systemu euroatlantyckiego w multipolarnym świecie	39
1.5. Zakończenie	43
Rozdział 2. Wschodzące potęgi, <i>global governance</i> i nowy ład międzynarodowy – wyzwania i zadania dla Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych	46
2.1. Wprowadzenie	46
2.2. Kwantyfikowanie nowego ładu międzynarodowego	49
2.3. Heterogeniczny i defensywny sojusz wzrastających potęg	54
2.4. Wzrastające potęgi a architektura globalnego zarządzania	60
2.5. Zakończenie	65
Rozdział 3. Unia Europejska i Stany Zjednoczone w procesie kształtowania nowej architektury ładu globalnego w perspektywie relacji transatlantyckich	71
3.1. Wprowadzenie	71
3.2. Relacje transatlantyckie a nowa architektura ładu światowego	74
3.3. Zakończenie	90

Rozdział 4. Zachód wobec rosnącej potęgi Chin – zagrożenia i zadania	94
4.1. Wprowadzenie	94
4.2. Chiny a region Zachodniego Pacyfiku – podwójne wyzwanie	95
4.2.1. Zmiana ekonomicznego i wojskowego układu sił	95
4.2.2. Rosnące ryzyko wybuch konfliktu w regionie	100
4.3. Chiny geoekonomiczny konkurent Zachodu	102
4.3.1. Chiny potęgą technologiczną?	103
4.3.2. Chiny jako aktor globalny	107
4.4. Zadania Zachodu	109
4.5. Zakończenie	112
Rozdział 5. Zróżnicowana integracja w Unii Europejskiej i jej perspektywy w kontekście polityki rozszerzania i sąsiedztwa	113
5.1. Wprowadzenie	113
5.2. Na czym polega różnicowanie procesów integracyjnych w Unii Europejskiej?	114
5.3. Typologie różnicowania wewnętrznego i zewnętrznego	117
5.4. Zróżnicowana integracja jako szansa dla znajdujących się w impasie polityk rozszerzenia i sąsiedztwa?	122
5.4.1. Czy z punktu widzenia państw kandydujących i sąsiedzkich akceptowalne jest „elastyczne” członkostwo?	123
5.4.2. Różnicowanie integracji a groźba dezintegracji	125
5.5. Zakończenie: wnioski i rekomendacje	127
Rozdział 6. Miejsce i rola Polski w systemie euroatlantyckim (1999–2013)	131
6.1. Wprowadzenie	131
6.2. Problem zdefiniowania roli i pozycji państwa	133
6.2.1. Lata 1999–2004	135
6.2.2. Lata 2004–2013	141
6.3. Zakończenie	148
Zakończenie	149
Bibliografia	157
Noty o autorach	172